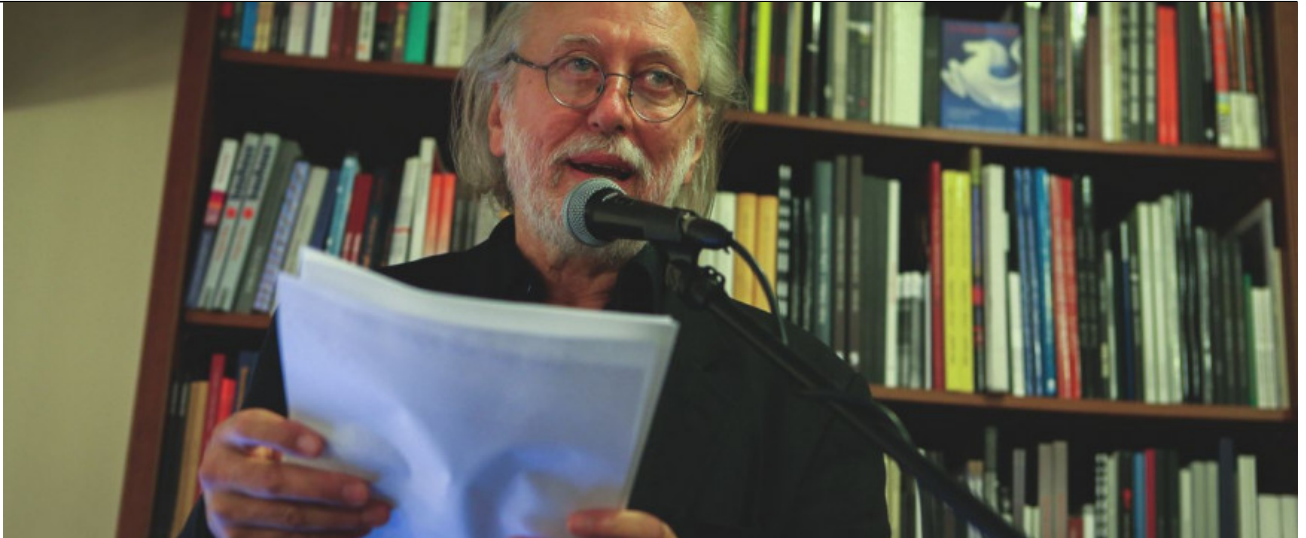

Nem beszélni kellene róla, hanem csinálni

2026 július 12. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

értékelve

Mérték

Még nincs

Ha így folytatjuk, lehet, tényleg sikerül betemetni azokat a csúf árkokat – egymás hullájával.

A napokban élénk vitákat váltott ki Krasznahorkai László nyílt levele, amelyben el?re jelezte: nem fogadná el a

Nemzet M?vésze címet, ha a Magyar M?vészeti Akadémia (MMA) jelölné. Az író szerint a magyar m?vészeti életet régóta megosztottság jellemzi, és amíg ez nem változik, addig nem kíván részt venni egy olyan gesztusban, amely szerinte elfedhetné ezt az állapotot. Erre válaszul Turi Attila, az MMA elnöke nyílt levélben hangsúlyozta: éppen az ilyen elismerések mutathatják meg, hogy a m?vészeti teljesítmény képes felülmúlni a politikai és intézményi törésvonalakat. A liberális (?) véleményformálók rögtön cselt sejtettek a felkérés mögött, amivel a Fidesz-kormányzat hatalomgyakorlása alatt felemelt MMA a választások óta megváltozott politikai légkörben is legitimálni próbálja önmagát a Nobel-díjas írók keresztül – erre azonban véleményem szerint aligha lenne szüksége az akadémiának. Ha az új kormányzat kultúrpolitikája önkényesen úgy döntene, hogy elsorvasztja a szervezetet, megvannak az eszközei, hogy meg is tegye, nem kell ahhoz Krasznahorkai László jóváhagyása.

Akármilyen cizelláltan fogalmaz is levelében a m?vész úr, az „árkok betemetését” célzó felvetés a legelcsépeltebb gondolat kísérletek közé tartozik, amit a közélettel rendszeresen foglalkozó ember csak olvashat. Üres frázis, amely rendszerint olyan megszólalók szájából hangzik el, akik a következő pillanatban már képesek is gyomorszájón könyökölni a máshogy gondolkodókat, nemhogy közös nevezőt keresnének. Felesleges mondani is, elég lenne gyakorolni. Nem emlékszem például, hogy Jankovics Marcell nagyon sokat marcangolta volna magát az ország szörny? politikai megosztottságán.

Krasznahorkai ellentmondásos nyílt levelére számos reakció érkezett a komment szekcióban is, L. Simon László, a Magyar Nemzeti Múzeum korábbi igazgatója például azt írta: az MMA-ban vita nélkül, közfelkiáltással javasolták Krasznahorkai Lászlót a Nemzet M?vészeinek, mert hittek abban, hogy a magyar irodalom egysége fontosabb a táborok közötti szembenállásnál, és bíztak benne, hogy ezt maga az író is így gondolja. Ez egy igencsak tárgyilagos leírás, amelyr?l azt gondolom, hogy nehéz vele vitatkozni. De Nobel-díjas íróknak mégis megtette, ami kérdéseket vet fel bennem. A legtöbb fejtevést sok sorstársammal közösen feltehet?en a következő mondat okozta Krasznahorkai László nyílt levelében: „Ha a Nemzet M?vészeinek listáját nézem, amir?l az MMA dönt, és ha azt látom, hogy akárcsak egy kitüntetett is a másik oldalról érkezett, márpedig egynél sokkal több található azon a listán, akkor csak bennem merül fel, hogy van itt valami nagyon rég elhomályosított, nagyon megalázó összefüggés?”

Biztosan ez a megoldókulcs, de mit jelent ez a mondat? Talán olyasmire utalhat, hogy amennyiben a már leköszönt kormányzati oldal által támogatott MMA részér?l olyasvalaki kap kitüntetést, aki a sokkal inkább autonómnak tartott Széchenyi Irodalmi és M?vészeti Akadémiához kötődik, akkor egyesekben felmerül a gyanú: miféle elvtelen politikai alku kötött itt, ami az elvek feladásához vezetett? Esetleg egyesek olyan helyzetbe kerültek, hogy már nem is volt más választásuk, mint elfogadni a díjat, ami élethosszig járó havi életjáradékkal jár? Lehet, hogy ezt akarta jelenteni? Talán igen. Bár jelentheti azt is, hogy van, akit tényleg nem érdekelnek azok a politikai, ideológiai árkok. Közben keresgéljük a mondat értelmét, sejtethetjük, hogy Nobel-díjas íróknak nem véletlenül fogalmazott ilyen talányosan, de nehéz belátni, hogyan ne szolgálna a táborok közötti árok betemetését az, ha egy díjazotti körben helyet kapnak a (rendszer)ellenzéki hangok is. Kivéve persze, ha nincs bennünk valamiféle arisztokratikus g?g. Ha így folytatjuk, lehet, tényleg sikerül betemetni azokat a csúf árkokat – egymás hullájával. De talán az író maga sem tudja pontosan, mit akart mondani – illet azonban fölöttébb nagy illetlenség lenne már csak gondolni is. El?fordulhat az is, hogy Krasznahorkai Lászlót sem érdekli igazából a sokat hangoztatott kultúrharc, és egyszer?en csak kíváncsi volt a reakciókra, így dobott egy kavicsot az állóvízbe: lássuk, milyen gy?r?ket kavart maga körül? Ha valaki nem fogalmaz kell? egyértelm?séggel és tapintatos körültekintéssel, aligha csodálkozhat rajta, ha valakiben ez a lehet?ség is felvetődik. Még akkor sem, ha Krasznahorkai László igencsak egyértelm?en a konzervatív/polgári (politikai) oldal hangos támogatói körén kívülre esik (félreérhet? irónia).

Akárhogyan is, a kultúrharc újabb, pár nap múlva a feledés homályába vesz? rövid szemelvényéb?l ezúttal is ugyanaz derül ki: legyen bármilyen elismert és nagy m?vész is valaki – és ezt még azok is elismerik általában, akik Krasznahorkai László kritikus mondataival hozzám hasonlóan a legkevésbé sem tudnak egyetértetni –, végs? soron mind csak emberek vagyunk. Még a Nobel-díjas író is.

Dani Áron - www.magyar nemzet.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS

100 ÉVVEL TRIANON UTÁN

DVD

A trianoni gyalázatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló